

אדר התשע"ה

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

א-זעירא בויקרא

לפרשת ויקרא

א' עצמה רומזת על ענוה משום שעמדה מן הצד בהכנעה, ומשה רבינו ע"ה בדומה לה עמד אף הוא מן הצד, וזכה אף הוא כמוה שתינתן על ידו".

4. דברי הימים א' (א' א'):

אָדָם שֵׁת, אָנוֹשׁ. בִּקִּינָן מִהֶלְלָאֵל, יָרָד. גַּ חֲנוּךְ מִתּוֹשֵׁלַח, לְמֶךְ

5. קהלת ז':

"גם את זה לעומת זה עשה האלהים"

6. הרב שמחה בונם מפשיסחא:

משה רבנו הקטין עצמו, נשאר שפל בעיני עצמו, בדומה לאדם פשוט שעומד על גג גבוה, לא יעלה בדעתו להתגאות על כך, שכן הוא יודע שאינו גבוה וכי הבניין הוא המגביה אותו. כן גם משה רבינו. אף כי ידע את רום מדרגתו, היה סבור תמיד שהמעלות אינן של עצמו אלא הקב"ה העניקן לו.

7. במדבר כ"ג, ד':

ויקר אלהים אל בלעם.

8. רש"י על ויקרא א' א':

"לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים קדמה קריאה - לשון חבה, לשון שמלאכי השרת משתמשים בו, שנאמר (ישעיה ו ג): "ויקרא זה אל זה" אבל לנביאי אומות העולם נגלה עליהן בלשון עראי וטומאה, שנאמר (במדבר כג ד): "ויקר אלהים אל בלעם"

9. שמות מ':

"ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד כי שכן עליו הענן וכבוד ה' מלא את המשכן"

10. מדרש שמות רבה יט ג':

אמר משה: ומה אם סיני שלא היתה קדושתו אלא לשעת מתן תורה לא עליתי אלא ברשות, שנאמר: "ויקרא אליו ה' מן ההר לאמור" (שמות יט ג), אוהל מועד שהוא לדורות האיך יכול אני להיכנס לתוכו, אלא

1. רשימת האותיות המוגדלות (רבתי) או זעירות: בראשית, פרק א, פסוק א', האות הראשונה - ב' רבתי. בראשית פרק ב' פסוק ד' "בהבראם" - ה' זעירה. בראשית, פרק כ"ג פסוק ב' "ולבכתה" - כ' זעירה. בראשית, פרק כ"ז פסוק מו' "קצתי" - ק' זעירה. שמות, פרק ל"ד פסוק ז' "נצר חסד" - נ' רבתי (למנהג תימנים - רגילה). שמות, פרק ל"ד פסוק י"ד "לא אחר" - ר' רבתי. ויקרא, פרק א' פסוק א' "ויקרא" - א' זעירה. ויקרא, פרק ו' פסוק ב' "מוקדה" - מ' זעירה (מנהג לתימנים - רגילה). ויקרא, פרק י"א פסוק מ"ב "גחון" - ו' רבתי. ויקרא, פרק י"ג פסוק ל"ג "והתגלח" - ג' רבתי. במדבר פרק י"ד פסוק י"ז "יגדל נא" - י' רבתי במדבר, פרק כ"ז פסוק ה' "משפטן" - נ' רבתי. דברים, פרק ו' פסוק א' "שמע...אחד" - ע' רבתי. דברים, פרק כ"ט פסוק כ"ו "וישלכם" - ל' רבתי. דברים, פרק ל"ב פסוק ו' "הלה תגמלו" - ה' רבתי. דברים, פרק ל"ב פסוק י"ח "תשי" - ת' וש' שתי אותיות רבתי.

2. העיטורי תורה על ספר בראשית:

"פתחה התורה באות ב' תחילה וכן כל המסכתות בש"ס פותחות בב', כדי שידע האדם שאפילו את האות א' לא השיג".

3. ה"זוהר" על בריאת העולם (ח"א, ג):

"בבריאת העולם נכנסו כל האותיות וביקשו שה' יתברך יברא בהן את העולם. אות א' עמד מן הצד ושתק, עד שקרא לו ה' ואמר לו: מפני מה אתה שותק ולא אומר כלום? אמר: אין לי כוח לעמוד לפניך, שכל האותיות במנין מרובה, ואני באחד (א=1). השיב ה' לאלף: אל תירא, שאתה ראש לכולן כמלך, ובך אני עתיד ליתן תורה לישראל, שנאמר: "אנוכי ה' אלקיך", אנוכי ראש לכל הדברות ואלף ראש לכל האותיות. הרי לפנינו שאות

17. מדרש "שכל טוב" (ויקרא א'):
 "ויקרא אל משה' - מכאן שלא יכנס אדם לביתו של
 חברו עד שיאמר לו היכנס".

18. מדרש ויקרא רבה:
 יבואו תינוקות שהם טהורים מכל חטא ועוון ויעסקו
 בטהורים

19. אחד מסיפורי הקובץ "חיבור יפה מן הישועה"
 הוא סיפור "התינוק וספר בראשית", שבסופו
 מוסיף רבי נסים (בתרגום ח"ז הירשברג):

"בהיותי עדיין צעיר שאלתי את הזקן הראש, אבי הרב
 הראשון נוחו עדן, בשעה שקראתי לפניו פרשת ויקרא:
 אדוני, למה נוהגים אנו להתחיל לימוד התינוקות בתורה
 מויקרא ואנו מניחים בראשית, שהוא ראשית לימוד
 התורה? כלום טוב לו למי שרוצה לקרוא בספר שיתחיל
 לקרוא מאמצעיתו ויניח את ההתחלה?... (אמר לי):
 תשובתך בני על שאלתך היא, שה' יתעלה תיקן להקריב
 קרבנות כדי לכפר על חטאותינו, וכשהם מתקבלים
 נסלחים עוונותינו ומתכפרות אשמותינו. וכשחרב בית
 המקדש - ייבנה במהרה - ובטלו הקרבנות, התקינו
 אבותינו שנהא מתחילים בקריאת ילדינו מויקרא, מפני
 שיש בו זכר לקרבנות. ותיחשב לנו קריאתם לפני ה'
 יתברך כקרבנות שהקרבנו, ובזאת יכופרו לנו רבים
 מחטאותינו".

20. תהילים כ"ז ד':

אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבת בבית ה' כל
 ימי חיי לחזות בנועם יהוה ולבקר בהיכלו

21. מדרש פליאה:

"אתם ולא משה".

אם קורא אותי הקדוש ברוך הוא והסכים הקב"ה
 לדעתו שנאמר "ויקרא אל משה"

11. מדרש רבה:

"משל למלך שציוה את עבדו ואמר לו: בנה לי ארמון.
 וכשנכנס המלך לארמון, על כל דבר ודבר שהיה מביט
 היה מוצא את שמו כתוב עליו. אמר המלך: כל הכבוד
 הזה עשה לי עבדי ואני מבפנים והוא מבחוץ? (קראו לו
 שיכנס לפני ולפנים. כך, בשעה שאמר לו הקב"ה
 למשה: עשה לי משכן, על כל דבר ודבר שהיה עושה
 היה משה כותב עליו: "כאשר ציווה ה' את משה". אמר
 הקב"ה: כל הכבוד הזה עשה לי משה ואני מבפנים
 והוא מבחוץ? קראו לו שייכנס לפני ולפנים, לכך נאמר:
 "ויקרא אל משה".

12. משלי כ"ט:

"גאות אדם תשפילנו ושפל רוח יתמוך כבוד"

13. מדרש הגדול:

"בוא וראה, כשהזכיר הקב"ה קורבן בהמה שהוא קורבן
 עשיר, לא הזכיר נפש בעליה, אלא "אדם כי יקריב".
 אבל כשהזכיר קורבן מנחה, שהיא קורבנו של עני,
 חיבבה ופירסמה ואמר: "ונפש כי תקריב" - כאילו
 נפשו הקריב. דע לך, הרי שלא היה לו אלא סאה חיטים
 למחיית ביתו, נטלה וטחנה ועשאה סולת והביאה
 קורבן, ונשאר בלא כלום, העלה עליו הכתוב כאילו נפשו
 הוא מקריב".

14. שמות ט"ז ח':

ונחנו מה, לא-עלינו תלונותיכם כי על ה'.

15. מדרש שמות רבה (י"ט, ג):

"אמר ר' זריקא... לא בא הכתוב אלא להודיע ענותנותו
 וצניעותו של משה. בנוהג שבעולם אדם שהמלך רגיל
 לדבר עמו, בכל עת הוא נכנס ויוצא שלא ברשות, מפני
 שלבו גס במלך. אבל משה רבנו עליו השלום אינו כן, אף
 על פי שדיבר עמו הקב"ה פנים אל פנים כמה פעמים
 היה עומד ומרתיע ונוהג כבוד בשכינה, כאילו לא נדבר
 עמו מעולם, ובדבר הזה זכה... שכל זמן שייכנס - מיד
 שכינה מדברת עמו. שנאמר 'ובבא משה אל אהל מועד
 לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו' (במדבר ז'). הדא
 הוא דכתיב 'ושמר אדניו יכבד'".

16. הגמרא במסכת יומא ד', ע"ב:

"ויקרא אל משה וידבר'. למה הקדים קריאה לדיבור?
 לימדה תורה דרך ארץ, שלא יאמר אדם דבר לחברו אלא
 אם כן קורהו... אמר רבה: מניין לאומר דבר לחברו
 שהוא בבל יאמר, עד שיאמר לו לך אמור - שנאמר
 'וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר'".